

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน โดยข้อมูลและการสื่อสารสามารถส่งถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ผ่านการอ่าน ไม่ว่าจะอ่านจากหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้ทั้งความรู้ ในเชิงวิชาการและสาระในด้านอื่น ๆ โดยต้องใช้ความสามารถในการอ่านทั้งสิ้น การอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญา และยังช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านได้อีกด้วย (พลายพิชัย ศิริอรรรถ, 2553: 8) การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักโดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัยของบุคคล และสามารถถ่ายทอด ส่งเสริม สนับสนุน การอ่านไปสู่ผู้อื่น (พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์ และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2554: 21) เมื่ออ่านแล้วสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ การอ่านยังทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้จักใคร่ครวญในสิ่งที่ได้อ่าน ช่วยสร้างสมาธิให้กับผู้อ่าน ได้พัฒนาตนเอง เกิดความเพลิดเพลิน และเกิดแรงบันดาลใจจากสิ่งที่ได้อ่าน (สุทธิชัย ปัญญาโรจน์, 2555:18) ยิ่งอ่านมาก ยิ่งรู้มาก เกิดแรงบันดาลใจและทัศนคติที่เหมาะสม เกิดความคิดสร้างสรรค์อันก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดคุณธรรม เกิดความชื่นชมในความรู้ที่ได้จากการอ่านอันเป็นเหตุให้เกิดนิสัยรักการอ่านได้ (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2554: 22) การอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านเกิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล ทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย รวมทั้งรู้เท่าทันสถานการณ์ต่าง ๆ มากมาย (ประภัสสร เสวิกุล, 2555: 31) ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเด็กมากขึ้น การเข้าถึงองค์ความรู้ก็ง่ายขึ้น เด็กเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายสังคม (Social Network) เด็กสามารถเปิดบราวเซอร์เพื่อใช้งานได้ครั้งละหลายช่องทาง มีทั้งช่องทางที่เกี่ยวข้องกับความรู้และความบันเทิงต่าง ๆ (ยีน ภู่วรรณ, 2553: 15) ทำให้ความสนใจในการอ่านมีไม่เต็มที่ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนรู้จากการอ่านเพื่อหาความรู้ ส่งผลให้เด็กได้รับคะแนนการประเมินผลการศึกษาในระดับต่าง ๆ ต่ำ และทำให้เกิดปัญหาของความไม่หลากหลายในองค์ความรู้ อ่านจับใจความไม่เก่ง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ไม่เป็น (วิทยากร เชียงกุล, 2555: 27) เด็กขาดแรงจูงใจและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน (โสภา เจริญยิ่ง, 2556: 11) โดยต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อให้เขาเกิดความเชื่อว่าการอ่านนั้นมีประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งกับเขา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้เขาชอบ เมื่อชอบแล้วเขาก็จะสามารถชักชวนคนอื่นมาร่วมอ่านกับเขาหรือเขาจะสามารถสร้างประโยชน์จากการอ่านไปสู่ผู้อื่นได้ อย่างภาคภูมิใจ (ธงชัย สันติวงศ์, 2546: 18) ในการวิจัยเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ของการส่งเสริมการอ่านเชิงสร้างสรรค์ จากพ่อแม่และเพื่อนในการสร้างแรงจูงใจในการอ่านของเด็ก (Klauda, 2008: 45) ส่งผลโดยตรงต่อทัศนคติในการอ่าน ความเชื่อส่วนบุคคลเกี่ยวกับผลที่ได้จากการอ่าน และการเห็นคุณค่าในการอ่าน ส่วนความสัมพันธ์ของอายุ เพศ และเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ก็ส่งผลต่อการอ่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาห้องสมุดและการพัฒนาบรรณารักษ์ให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้นักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ดี มุ่งเน้นให้มีการสนับสนุนทรัพยากรด้านสื่อและบุคลากร เน้นการอ่านออก เขียนได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานก่อนที่จะไปสู่นิสัยรักการอ่าน แล้วจึงมีกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากระบวนการคิด และปัญญาของมนุษย์ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ และยังคงควรได้รับการพิจารณาที่จะดำเนินการให้ทั่วถึงทั้งระบบ (อดิภา พิสมนต์, 2554: 17) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล เพราะจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่และมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ (คณินนุช พิจิตรนรการ, 2550: 4) และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่ การสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคม โดยมุ่งหวังให้ผู้ที่ผ่านการศึกษาแต่ละคนมีคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ เป็นผู้มีความสามารถในการคิด เป็นผู้ใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิต การทำงาน และการพัฒนาสติปัญญา ซึ่งการที่ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะดังกล่าวจะต้องมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะในการอ่าน สามารถติดตามความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี สามารถใช้ความรู้ในการอ่าน การศึกษาค้นคว้า สามารถคาดหมายความเปลี่ยนแปลงในสังคมและสิ่งแวดล้อม นำมาพัฒนาความคิดได้อย่างเหมาะสม มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 6)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริม และสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับประชากรในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมุ่งพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และแนวนโยบายพัฒนาในระดับสากล จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยออกแบบกิจกรรมที่มุ่งกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากอ่าน จนสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาสามารถนำการอ่านเข้าไปอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพ และต้องจัดกิจกรรมการอ่านเป็นกิจกรรมเสริมนอกเหนือเวลาเรียน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการอ่านอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนเป็นนิสัย โครงการส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมนี้อาจจัดในลักษณะ

เป็นรายบุคคล รายกลุ่ม หรือจัดให้กับผู้เรียนทุกคน โดยกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน เช่น กิจกรรม สื่อสารผ่านเสียงเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนผู้นำการอ่าน หรือนักเรียนที่สมัครใจเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร หรือแสดงออกทางด้านการพูด โดยแต่ละคนจะต้องอ่านและค้นคว้าเรื่องจากแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด หรือจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วนำมาเล่าหรืออ่านผ่านสื่อ กิจกรรมค่ายการอ่านเน้นกลุ่มเป้าหมายตามความพร้อม ด้านงบประมาณและความเหมาะสม โดยใช้เวลาจัด 1-2 วัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการอ่านตลอดจนเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และสร้างภาวะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี กิจกรรมเสริมนี้จะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องจึงจะบังเกิดผลอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 6-9) ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต ได้พบกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนที่ยังขาดการสนับสนุน ในเรื่องแรงจูงใจในการอ่าน เพื่อให้เกิดความสนุกสนานในการอ่าน นำไปสู่ความชอบและความภาคภูมิใจ จากการอ่านได้ จึงสนใจที่จะศึกษา และพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดทำโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนา ในด้านอื่น ๆ ต่อไป และเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ อย่างต่อเนื่อง ผู้ประเมินได้ทำการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม มาเป็นหลักในการประเมินโครงการ เพื่อเป็นการประเมินความก้าวหน้า การวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของโครงการ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ขอบกพร่อง และปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านสภาพแวดล้อม โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิต โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี

3. ขอบเขตของการประเมิน

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ประเมินได้กำหนดขอบเขตการประเมินโดยทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam & Other, 1971: 17) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

3.1.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพการดำเนินงานมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขใน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยทำการประเมินด้านสภาพแวดล้อมในปัจจุบันต่างๆ ดังนี้ หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้โครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยทำการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ดังนี้ จำนวนบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ มีความเพียงพอ มากน้อยเพียงใด

3.1.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยทำการประเมินด้านกระบวนการ ดังนี้ การดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล ว่ามีการปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด

3.1.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี โดยทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการว่ามีความพึงพอใจในระดับใด

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 70 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 124 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 391 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 189 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 124 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 391 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 189 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

- 1) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจากประชากรครูผู้สอน จำนวน 70 คน
- 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 124 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น จำนวน 391 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970: 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 189 คน ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน รวม 414 คน

3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 124 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 391 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 189 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน โดยเทียบสัดส่วน ผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน ตามจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มอย่างง่าย รวม 414 คน

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2565 (16 พฤษภาคม 2565 - 31 มีนาคม 2566)

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง กิจกรรม หรือโครงการที่โรงเรียนได้จัดขึ้น สำหรับนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือ และรู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือด้วยตนเอง อีกทั้งมีนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง ด้วยการแสดงการชอบอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ความสนใจในการอ่าน การชอบอ่าน การมีความพร้อม และมีความพยายามในการอ่าน ซึ่งสามารถที่จะอ่านหนังสือได้ทุกโอกาส ทุกสถานที่ตามความเหมาะสม ได้แก่ การอ่านหนังสือ การดูรูปภาพจากหนังสือ การอ่านหนังสือสำหรับเด็ก การอ่านหนังสือพิมพ์ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรม หรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกจากการที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งนักเรียนเกิดความสนใจ เห็นความสำคัญของการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ และมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และอ่านหนังสือบ่อย ๆ จนเกิดเป็นนิสัย

3. การประเมินโครงการ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถจำแนกจุดเด่น และจุดด้อยของโครงการเพื่อประกอบการตัดสินใจ

เกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ ในมิติด้านอื่น ๆ ทั้งด้านการปรับปรุง แก้ไข เพื่อการดำเนินโครงการต่อไป ด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ หรือจะตัดสินใจยุติโครงการ ในเชิงระบบ (System Model) ประเมินผลความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ นั้น เน้นความสำเร็จของงาน (Outputs) ที่ออกมาต้องสอดคล้อง และตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal) ของโครงการนั้น ๆ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model (Context-Input-Process-Product Model) ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam & Other, 1971: 17) ในการประเมินโครงการ โดยประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation: C) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมเพียงใด ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียน โครงการสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการอ่านของตนเอง การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด การจัดทำแผนโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด การประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด การวิจัย และพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียนว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในการนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อันที่จะทำให้โครงการนั้นบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ว่ามีความเพียงพอ และเหมาะสมมากน้อยเพียงใด แผนงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด ที่สนองแผนงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โครงสร้างการบริหารงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในรูปคณะกรรมการ การส่งเสริมสนับสนุน จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ และทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดที่เหมาะสม และเพียงพอ

3.3 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบว่ามีการดำเนินงานอย่างไร มีวิธีการดำเนินงานอะไรบ้าง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน การจัดหาหนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่าน กระบวนการในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการพัฒนานุเคราะห์ และการติดตามประเมินผลว่า ได้มีการปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด

3.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) หมายถึง การประเมินผลของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใดในช่วงระยะเวลาที่ดำเนินโครงการการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด การจัดทำแผนการพัฒนาห้องสมุด การประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ในปีการศึกษา 2565

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2565

6. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2565

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี หรือทัศนคติที่ดีของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ จากการดำเนินงานหรือผลผลิตของการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร และผู้ที่รับผิดชอบโครงการทราบข้อมูลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

2. โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถนำข้อมูลผลการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน

3. โรงเรียนสามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นประโยชน์เพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายในการส่งเสริมการอ่าน การพัฒนาห้องสมุด เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียน